

Forfatter: Aakjær, Jeppe

Titel: Kromand imod sin Vilje

Citation: Aakjær, Jeppe: "Kromand imod sin Vilje", i Aakjær, Jeppe: *Vadmelsfolk ; Af Gammel Jehannes hans Bivelskistaarri ; Esper Tækki*. - 1919, Gyldendal, 1918-19, s. 6.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aakjaer07tom-shoot-workid54493/facsimile.pdf> (tilgået 09. april 2024)

Anvendt udgave: *Vadmelsfolk ; Af Gammel Jehannes hans Bivelskistaarri ; Esper Tækki*. - 1919

KROMAND IMOD SIN VILJE

(1905)

DET havde været en hed og streng Dag, og jeg glæded mig meget, da jeg omsider saa Kro forude. Jeg slængte Cyklen opad Muren og gik ind. Alt tyded paa, at her fornylig var fejret en Basseralle. Luften stod tyk af Brændeyinsdunster under Bjæikerne, og Foden gled i Propper og Øibærme; Stuen var tom for Gjæster, kun henne i en Krog sad der en gammel rødblisset Mand og bed kejtet af et Stykke Ost og Brød.

Jeg forlangte en Øl.

En ung Kvinde kom ind fra Kjøkkenet og erklæred forlegen, at de havde ikke „jen Drip i Huset — ett af nue Slaws Lig helier! — Wor egen Folk haar drukken æ det hille!“ slutted hun og drejed sig som i Anklage om mod den gumleude.

„Ja det er sgu Sandhed hwer Krumm,“ svared Manden og rejste sig op fra Væggen og nærmed sig, stærkt ravende, mit Bord, mens han stadig blev ved at gumle paa Ostebrødet.

„Jow vi haar sgu gjord Kaal paa æ fræ en End aa; det er saamej sikker.

Føj, hwor haar vi drukken, ogsaa lig fræ æ Masenstaånd. Ja, en skuld jo ett sej æ, men a haar dæwlenmæ snaar aalle wot saa fuld i mi Daw. — Og det maatt jo ett vær, det war jo ett sær! En ska jo pass paa si Gjeringer, som Taafen er. Er det ett sand, a sejer? — Jamen Jøsses, bitte Faar, saa ka en jo aalle forswor aa før en søen Løwnei! — Men fuld det er a nu blæwen; men a er sgu paa en Maad aal skalu ved æ, for en haar

misæl ett Raad te æ. Og haaj Maren wot læwend, saa haaj æ heller aalle gavn, for hun war en viire Kwind søen te aa hoid ijen. — Nej, for a sku misæl aalle ha wot Krormand ! mi Daw; a sku ha holdt ved mi Marhandting, mi Skir og mi Waterpas, — det war æ, a skuld; for a æ for gammel; a dur sgu ett te æ Kror; for a ska sej dæ jen Ting: A er for drikkældig; a vil for gjan haa æ, a drikker æ fræ de fremmed! — Men en haar jo lædt sæ forlokk; for æ Kror her den war misæl saa rejn for dyr. A kund ha hat æ godt, hwor a war far; men søen æ'æ mæ'æ. De ung wild jo endle haa'æ; ja hun dæ rend igjemmei æ Stow, det war mi Dætter, aaejow! ja hun er sgu en ynde Kwind, men lowle møj forfint; hwad, hun haar jo tjent i æ Kjøfsted, og saa wa'æ jo ett skjøn nok aa blyw ved æ Buendarbed; for mi Swigersøn — ja ham kjender du ett, men han gaar helsen derud o æ Ager — han er saamænd geskjeftig nok, det er laant fræ søen, — men lidte Lyst til æ Arbed! Og saa solg a jo æ Stej og fæk det her sølle Kram — men a er sgu træt aa æ, det er vis, a er! A ka ett hoid te'æ. A er for drikkældig, a rammer ingen Maad.

Men søen maa du't trow, a haar wot aall mi Daw. A haar maatt favn ved, med de her tow! For det er misæl det: der ska arbeds — imellstaänd da. Og du ka trow, a haar kund bestiit nøj!

A haar wot Murer; osse med dem aalvilliest; af den gammel Slaw. Vil du ha mæ te aa staa paa mi Hued paa Jebjerg Kjerktorn? saa ska a gjør æ, ogsaa lisse javnle! A haar wot saa faale smedde — og stærk! ogsaa lisse grutstærk. Og mi Søner! — ja, der er — snaar aa sej — ett den Slaws Lig, te ett de ka ta'æ i styw Aarm og hold æ snaar saa læng, det ska vær.

Men nu blywer en jo for gammel, og for slundred; æ Drikkelswaar ka a ett taal — og æ Kror her — den vil saamænd ød mæ; haaj en wot aa med æ, det Skidt! og haaj hat fat po æ Murskir ijen! Du tror maaske ett, a ka arbed? Ogsaa søen, a ka gi tow Oppassere nok aa bestiit! Det war mæ, der mured æ Laad paa Nørgaard! Du ka trow, a haar wot estimired! — Men nu er en jo kommen i Knyk, for de Ung fæk mæ jo slæft møj; — ja—, 7000 — det vil der nu gaa — med aal Gued! Men det er det samm: a vil aa med æ, saa læng a ka klaarir æ.

For det haar a alltid saa te mi Bøen: Vær ærlig, og læ
enhver behold sin. Er en baare ærlig og tar Worherr med
sæ -- læd æ saa komin! -- Er æ ett ogsaa sand,
Mar!" (her vendte han sig om mod Datteren) -- „læ æ
saa komin, dølenmæ!

Men i Daa er a pinnede blåwen for fuld -- a haar
drukken æ fræ de fremmed; og du sejer der og faar in-
genting.*